

ZÁRÓ SZAKMAI JELENTÉS
MECENATÚRA (MEC_21) pályázat
4. ALPROGRAM (MEC_K_21)

Tudományos kiadványok, szakkönyvek papíralapú és egyidejűleg nyílt hozzáférésű elektronikus formátumban történő megjelenésének támogatása

EPR pályázat azonosító: 140670

Pályázó kutató: Mohay Tamás

Befogadó intézmény: ELTE BTK

1. A megjelent kiadvány címe:

A csíksomlyói kegyhely és búcsújárás. Diktatúra, rendszerváltás, modernizáció

2. A kiadvány műfaja és nyelve:

tudományos nagymonográfia, magyar nyelven

3. A kiadvány megjelenésének időpontja (év, hónap):

2023. 05.15.

4. A papíralapú kiadvány megjelent példányszáma:

500

5. A papíralapú kiadvány terjesztésének módja:

a L'Harmattan Kiadó terjeszti a saját csatornáin

6. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány formátuma:

text

7. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány elérhetősége:

<https://openaccess.hu/node/292197/metadata>

8. A papíralapú kiadvány igényes, magas színvonalú és minőségű nyomdai megjelenése tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

Teljes egészében teljesültek. 624 oldal B5 formátumban, keménytáblás cérnafűzött négy szín nyomású kötés, védőborító, 100 grammos fehér papír, 267 darab, 90%-ban saját készítésű színes fénykép.

9. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány korszerű technológiát képviselő, felhasználóbarát, magas minőségű kiadása tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

Teljes egészében teljesültek, ez az elérhetőségre kattintással könnyen ellenőrizhető.

10. A benyújtott projekttervben vállalt és a teljesített célok közötti eltérések bemutatása, indoklása (pl. a terjesztés módja, példányszám, elektronikus kiadvány formátuma stb.) (max. 1000 karakter):

Nincsenek eltérések a vállalt és a teljesített célok között.

11. A kiadvány tartalmának ismertetése (max. 2000 karakter):

A könyv a csíksomlyói ferences kegyhely és a pünkösdi búcsújárás történetének első átfogó monografikus feldolgozása, amely ötvözi a történettudomány, egyháztörténet, történeti néprajz, a jelenkutató vallási néprajz, vallásszociológia és kulturális antropológia megközelítési mód-szereit, és mindezek számára új mondanivalóval szolgál.

A fogalmi és módszertani bevezetőt követő második rész három fejezete röviden összefoglalja a kegyhely életének első évszázadait. A harmadik rész három fejezetében a negyven évet átívelő diktatúra a téma. A magyar néprajzi valláskutatásban kifejezetten hiánypótló a diktatúra búcsúinak bemutatása az egyház és búcsújárás szervezőinek szemszögéből. A negyedik és ötödik rész tíz fejezetben tárgyalja az 1990 utáni időszakot. A hagyományos búcsújárás 1990-től lényeges változásokon ment keresztül: vonzásköre kiterjedt, minden korábbinál nagyobb tömegek keresik fel, mára a vallási turizmus egyik célpontja, egyben médiaesemény is lett. Évtizedek alatt a vallási mellett immár nemzeti jelentőségre is szert tett: hivatalos elismertetés nélkül is nemzeti kegyhelynek számít.

A mű mindazokra a nem kifejezetten „népi” jelenségekre is kiterjed – mint az egyházszervezeti, tágabb társadalmi, politikai stb. kontextusok –, amelyek nélkül az elemzett korszak és a benne lezajlott vallásos jelenségek megértése nem lenne teljes, és amelyek a szélesebb nagyközönség számára is fontosak.

A múlt és a jelenkori gyakorlat közötti összefüggések bemutatásához a szerző saját, 12 éven át folytatott néprajzi/antropológiai gyűjtőmunkája mellett bevont levéltári anyagokat, rendi és magánkézen lévő kéziratokat, Historia Domusokat, erdélyi és magyarországi sajtóanyagokat, a résztvevő települések listáit, a vásári árusok adatait, a búcsú tárgyi világának dokumentációját. A könyv szerves része a 267, főként saját készítésű színes fénykép az 1985 és 2021 közötti évtizedekből, továbbá a forrásokat közlő a szövegmelléklet, a személy- és helységnevmutatók.

+1. E helyen is kedves kötelességem megköszönni minden illetékesnek a megítélt támogatást, mert enélkül ez a könyv aligha láthatott volna napvilágot.

Kelt: Budapest, 2023. június 3-án

Mohay Tamás s.k.

Pályázó kutató aláírása (vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírás és időbélyegző)

A könyv bemutatóját egyebek között az ELTE BTK is hírül adta:
<https://www.btk.elte.hu/content/a-csiksomlyoi-kegyhely-es-bucsujaras.e.6184>

[FŐOLDAL](#) > [A CSÍKSOMLYÓI KEGYHELY ÉS BÚCSÚJÁRÁS](#)

A CSÍKSOMLYÓI KEGYHELY ÉS BÚCSÚJÁRÁS

A Néprajzi Múzeumban mutatják be Mohay Tamás új kötetét. A szerzővel Pócs Éva és Tanczos Vilmos beszélget, a zenét a Villő Énekegyüttes szolgáltatja.

Csiksomlyó közismert katolikus Mária-kegyhely a Székelyföldön, ahová nemzedékek óta kitaróan és nagy számban zarándokolnak az emberek. Mi és hogyan maradt élő örökség a régmúlt tárgyi-szellemi emlékeiből? Hogyan élte át a ferences közösség a romániai diktatúra négy évtizedét? Mi élt tovább bűvópatakként a pünkösdi búcsújárás évszázados hagyományából? Mi éledt újjá mindebből 1989 után? Láthatjuk a sokszoros létszámú tömeget és a kiterjedt vonzaskört, az átalakult térhasználatot, a zarándokturizmust, a médiaeseményt, és mellettük a mély vallási tapasztalatokat is. Miért mondjuk Csiksomlyót nemzeti kegyhelynek?

05/30

2023. május 30. 15:00

Néprajzi Múzeum (1146 Budapest, Dózsa György út 35.)

A könyv szerves folytatása a szerző 2009-ben megjelent monográfiájának a pünkösdi búcsújárás régmúltjáról. A cél ezúttal a kommunista egyházüldözés és a rendszerváltást követő évtizedek teljességre törekvő elemző bemutatása volt. Ennek alapját a szerző 1985 és 2010 között végzett néprajzi-antropológiai kutatásai adják. A könyv jelen kiadása egy kivételesen gazdag, jól adatolt korabeli fényképanyagot is tartalmaz - amelynek túlnyomó többségét a szerző készítette -, végül pedig egykorú forrásszövegeket, személy- és földrajzinév-mutatót forgathatunk.

Mohay Tamás az ELTE BTK Néprajzi Intézetének egyetemi tanára, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Magyar Érdemrend tisztikeresztjével kitüntetett néprajzkutató. Írásaiban a paraszti gazdálkodással és társadalommal, Erdély és az Alföld néprajzával, élettörténetekkel, forrásszövegekkel, a népi vallásossággal foglalkozik. Számos tanulmánya és népszerűsítő írása jelent meg Csiksomlyóról.

Forrás: Libri

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

Néprajzi Múzeum
Museum of Ethnography

